

نام درس: کتابخانه‌های دیجیتالی

کد درس: ۱۹

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی کردن دانشجویان با مفاهیم مربوط به کتابخانه دیجیتالی، استانداردهای کتابخانه دیجیتالی، نرم‌افزارها و سخت‌افزارها در کتابخانه دیجیتالی، سازماندهی منابع دیجیتالی، مشکلات ایجاد کتابخانه دیجیتالی، مقایسه برخی از مهم‌ترین کتابخانه‌های دیجیتالی جهان.

هدفهای ویژه:

دانشجو در پایان نیم‌سال باید بتواند:

- ۱- کتابخانه مجازی، کتابخانه دیجیتالی، الکترونیکی، هیبرید را تعریف و مقایسه کند.
- ۲- تفاوت کتابخانه دیجیتالی و شبکه وب را توضیح دهد.
- ۳- اهداف و ویژگی‌های کتابخانه دیجیتالی را تعریف نماید.
- ۴- استانداردهای کتابخانه دیجیتالی و تقسیم‌بندی استانداردها را توضیح دهد.
- ۵- سازماندهی منابع اینترنتی و قالب‌های الکترونیکی را انجام دهد.
- ۶- رده‌بندی با ابزارهای فهرست نویسی منابع اینترنتی را انجام دهد.
- ۷- چند کتابخانه ملی دیجیتالی، کنگره، اسکندریه، پزشکی (NLM)، کالیفرنیا را مقایسه نماید.
- ۸- یک طرح برای ایجاد کتابخانه دیجیتالی پیشنهاد دهد.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

کلیاتی درباره کتابخانه‌های دیجیتالی، تحولات پیش‌رو کتابخانه‌های آینده، تعاریف، اهداف، ویژگی‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری، دیجیتالی ساختن کتابخانه، مشکلات، چالش‌ها، مدیریت حقوقی، ساخت مجموعه دیجیتال، مجموعه‌سازی از وب، حساسیت‌های فرهنگی، عناصر هسته استانداردهای کتابخانه دیجیتالی، تقسیم‌بندی استانداردهای کتابخانه دیجیتالی، ویژگی‌های قالب‌های مدارک الکترونیکی، سازماندهی منابع دیجیتالی، مارک ابر داده SGML، رده‌بندی انواع طرح‌ها، ابزارهای فهرست‌نویسی.

روش تدریس:

سخنرانی، وسایل کمک آموزشی، بحث گروهی، مشارکت دانشجویان در کلاس

منابع درسی:

- ۱- دیگان، ماریلین. سیمون تاتر. آینده دیجیتالی کتابخانه‌ها: راهبردهایی برای عصر اطلاعات. آخرین ویرایش.
- ۲- کاردان نشاطی، محمد. کتابخانه‌های دیجیتالی (مجموعه مقالات). آخرین ویرایش.
- ۳- کتابخانه‌های دیجیتالی: گزیده مقالات همایش سراسری به سوی کتابخانه‌های دیجیتال، تغییر یا تحول کتابخانه‌های سنتی. گردآوری و ویراستاری سعید رضایی شریف‌آبادی؛ برگزارکننده انجمن علمی - دانشجویی کتابداری دانشگاه الزهراء. آخرین ویرایش.
- ۴- کتس، ویلیام. ای. مقدمه ای بر اثر مرجع (۲جلد). آخرین ویرایش.

- ۵- کتس، ویلیام ای. کتابخانه‌های الکترونیکی و کتابداران مرجع. آخرین ویرایش.
- ۶- گوپال، کریشان. کتابخانه‌های دیجیتالی در عصر اطلاعات الکترونیکی.. آخرین ویرایش.
- ۷- گوپال، کریشان. کتابخانه‌های دیجیتالی در عصر اطلاع‌رسانی الکترونیکی. ویراستار حسین مختاری. آخرین ویرایش.
- ۸- نبوی، فاطمه (خوش طینت). کتابخانه دیجیتالی مبانی نظری، محتوا، ساختار، سازماندهی، استانداردها و هزینه‌ها (همراه به برخی کتابخانه‌های دیجیتالی خارجی و داخل). با راهنمایی و همکاری رحمت‌الله فتاحی. آخرین ویرایش.
- ۹- ویکری، برایان کمبل، الینا ویکری. علوم اطلاع‌رسانی در نظر و عمل. آخرین ویرایش.

10- Jeevan, V. K. J. Digital Libraries. New Delhi: ESS Pub, latest edition.

11- Witten, Ian. How to Build a Digital Library. W. Bainbridge. San Francisco: Morgan Kaufmann Pub, latest edition.

شیوه ارزیابی دانشجو:

آزمون نهایی + فعالیت‌های کلاسی

